

DİVAN EDEBİYATI (TEST – 4)

1. Aşkta en korkulan şey sevgilinin eziyet ve cefadan vazgeçmesidir. Bu onun aşkıtan yüz çevirmesi ve artık her şeyin her ümidin bitmesi demektir. Sevgilinin etrafındaki diğer aşıklar ise rakiptir. Rakipler yüzünden aşık, sevgilinin karşısında gözden düşeceğinden korkar. Aşkın diğer halleri gibi kıskançlıkta tek taraflıdır. Kıskanan sadece aşıktır. Sevgilinin aşık'ı kıskanması asla söz konusu değildir. Aşğını mesut etmek isteyen ondan ayrı kaldığında göz yaşı döken veyahut onunla birlikte sevincini paylaşan bir sevgili tipi Divan Edebiyatında yoktur. Aşık, bütün ıstırap ve şikayetlerine rağmen aşkın terbiye edici tesirinden zevk duyar. **Yukarıdaki parçada aşağıdakilerden hangisinden söz edilmemiştir?**

- A) Aşğın aşkın ızdırabından mutlu olduğu
B) Sevgilinin verdiği açılardan aşğın olgunlaştırdığı
C) Sevgilinin kendine güvenen ve güzel biri olduđu
D) Divan edebiyatında aşğın düşünöen bir sevgilinin olmadığı
E) Aşğın en büyük korkusu sevgilinin kendisine işkence etmesinden vazgeçmesi

2. “Kıldı zülfün teg perişan halimi halin senin
Bir gün ey bi-derd sormazsın nedir halin senin”
Bu beyitte Divan edebiyatının ortak konularından hangisi işlenmiştir?

- A) Sevgilinin umursamazlığından şikayet
B) Sevgiliye duyulan hasret
C) Aşğın aşkın ızdırabından mutlu olması
D) Hiçbir ilacın aşk acısını tedavi edemeyeceği
E) Aşk açısının daha çok artmasını dileme

3.
Kamu bîmârına cânân /deva-yı derd eder ihsân
Niçün kılmaz bana dermân/ beni bîmâr sanmaz mı

Kamu bîmârına cânân
Deva-yı derd eder ihsân
Niçün kılmaz bana dermân
Beni bîmâr sanmaz mı

Yukarıdaki beyitte olduğu gibi dize ortalarında iç uyaklı olan ve ortadan bölünüp dörtlük yapılabilecek şekilde yazılan gazeller de vardır. Bu tür gazellere ----- denir.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Beytül-gazel
B) Musammat gazel
C) Yek-avaz gazel
D) Yek-ahenk gazel
E) Hikemi gazel

4. Arap edebiyatında ilk örneklerini görmeye
I
başladığımız kaside nazım şekli, daha sonra
İran edebiyatına ve oradan da Türk edebiyatına

II
geçmiştir. Nazım birimi beyittir.

III
Beyit sayısı 33-99 arasında değişir. Kafiye

IV
düzeni mesnevi ile aynıdır.

V
Yukarıda “kaside” ile ilgili numaralandırılmış bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

5. I. Din ve devlet büyüklerini övmek ya da yermek amacıyla yazılan şiirlerdir.
II. Fahriye ve tegazzül dışında diğer bölümlerinin olması sorunludur.
III. Uyak düzeni aa/ba/ca/da... şeklindedir.
IV. Aruzun değişik kalıplarıyla yazılabilir.
V. kasidenin en önemli sanatçıları Nef'i, Baki, Fuzuli ve Nedim'dir.

Yukarıda numaralandırılmış bilgilerden kaç tanesi “kaside” için doğru bilgidir?

- A) 5 B) 4 C) 3 D) 2 E) 1

6.I. Rubai
II. Tuyuğ

Yukarıda numaralanmış Divan edebiyatı nazım biçimlerinin ortak yönü aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Fars edebiyatından alınan nazım biçimleri olmaları
B) Türklerin Divan edebiyatına kazandırdıkları nazım biçimi olmaları
C) Tek dörtlükten oluşan nazım biçimleri olmaları
D) Uyak düzeninin aa/ba/ca/da.... şeklinde olması
E) Divan edebiyatında aşğın düşünöen bir sevgilinin olmadığı fikrini savunmaları

7. Aşağıdakilerden hangisi Divan edebiyatına Arap edebiyatından gelen bir nazım şekli değildir?

- A) Kıt'a
B) Gazel
C) Musammat
D) Mesnevi
E) Kaside

DİVAN EDEBİYATI (TEST – 4)

8. I. Şarkı

II. Tuyuğ

Yukarıda numaralanmış Divan edebiyatı nazım biçimlerinin ortak yönü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İran edebiyatından alınan nazım biçimleri olmaları
- B) Türklerin Divan edebiyatına kazandırdıkları nazım biçimi olmaları
- C) Tek dördlükten oluşan nazım biçimleri olmaları
- D) Uyak düzeninin aaaa/bbba.... şeklinde olması
- E) Halk edebiyatındaki "koşma"nın karşılığı olmaları

9. I. Kasidenin en güzel beytine ----- denir.

II. Kasidenin son beytine ----- denir.

III. Dize ortalarında kafiyeli olan kasidelere ----- denir.

IV. Şairin mahlasının geçtiği beyte ----- denir.

Aşağıdakilerden hangisi yukarıda numaralandırılmış boşluklardan birine getirilemez?

- A) Makta
- B) Musammat kaside
- C) Taç beyit
- D) Tegazzül
- E) Beyt-ül Kasid

10. Kasideler, nesip (giriş) bölümünde işledikleri konulara göre çeşitli isimler alırlar.

Aşağıdakilerden hangisi kasidelerin aldıkları isimlerden biri değildir?

- A) Tevhid
- B) Münacaat
- C) Hicviye
- D) Cülûsiye
- E) Fahriye

11. Aşağıda ayrıç içinde verilen bilgilerden hangisinin açıklaması yanlıştır?

- A) Önemli birinin ölümünden duyulan acıyı anlatan kasidelerdir. (Mersiye)
- B) Allah'a yakarış bildiren kasidelerdir. (Tevhid)
- C) Peygamberimizi, dört halifeyi, din büyüklerini öven kasidelerdir. (Naat)
- D) Devrin önde gelen kişilerini öven kasidelerdir. (Medhiye)
- E) At konulu kasidelerdir. (Rahşiye)

12. Aşağıdakilerden hangisi mesnevi nazım şekliyle yazılmamıştır?

- A) Kerem ile Aslı
- B) Leyla ile Mecnun
- C) Hüsrev ile Şirin
- D) Yusuf ve Züleyha
- E) Hüsn ü Aşk

13. Aşağıdakilerden hangisinde tam bir kasidede bulunması gereken bölümler sırasıyla verilmiştir?

- A) Nesib – Girizgah – Fahriye – Tegazzül – Medhiye – Dua
- B) Teşbib - Tegazzül– Medhiye – Girizgah – Fahriye – Dua
- C) Nesib – Girizgah – Medhiye – Fahriye – Tegazzül – Dua
- D) Girizgah – Medhiye – Nesib – Tegazzül– Fahriye – Dua
- E) Girizgah – Nesib – Medhiye – Fahriye – Tegazzül – Dua

14. Kasidelerin ikinci bölümüdür. Şairin, methini yapacağı, övgüye değer niteliklerini sıralayacağı kişiden bahsedebilmek için bir fırsat aradığı, bunu en iyi şekilde yapabilmek üzere uygun bir durum belirlediği tek veya iki beyte verilen addır. Bu beyit veya beyitlerin ustaca yazılmış olması, nükteli bir söyleyişi ihtiva etmesi gerekir.

Yukarıdaki parçada bahsedilen kasidenin hangi bölümüdür?

- A) Nesib
- B) Girizgah
- C) Tegazzül
- D) Fahriye
- E) Methiye

15. Aşağıdakilerden hangisi Divan edebiyatının özelliklerinden biri değildir?

- A) Şiirlerin belli başlıkları yoktur. Şiirler yazıldıkları tür ve kafiyeye göre isimlendirilir.
- B) Söz oyunlarıyla yüklü, ağır ve sanatlı bir dil kullanılmıştır.
- C) Şekil güzelliği sağlamak için eşanlımlı sözcükler kullanılmıştır.
- D) Tasavvufla ilgili terimlere yer verilmiştir.
- E) Nazım birimi olarak dördlük kullanılmıştır.

<http://edebiyatokulu.com/> tarafından hazırlanan bu soruların başka bir WEB sitesinde yayımlanması ya da herhangi bir kaynakta kullanılması kesinlikle yasaktır...

DİVAN EDEBİYATI (TEST - 4)

CEVAP ANAHTARI

1	C	7	D	13	C
2	A	8	B	14	B
3	B	9	D	15	E
4	E	10	E	16	
5	A	11	B		
6	C	12	A		

www.edebiyatokulu.com